

Šťastná Kubo -- nebohá Čechie!

(Argus.)

Chicago, 28. dubna 1898.

Když jsem před několika dny kráčet obchodní částí našeho veloměsta, kdež následkem válečného rozehvění lidu panuje zvláštní ruch — pohnul mne jeden z vyvěšených tam obrazů k bohnému povzdechu: "Šťastná Kubo — nebohá Čechie!" Jest to snad trochu podivný nápad, však myslím, že jej mnohý dobře pochopí, když přičiny, které mne k podobnému přirovnávání Kubanců k našemu národu českému vedly a vedou, trochu objasním.

Dotyčný obraz — který tam arci není jediným svého druhu — představuje Kubu co nuzně oděnou holčici, již divokost salající Španěl škrtí k zemi přitlačenu, co zatím druhou ruku dýkou ozbrojenou má napřaženou, aby ubohému stvoření tomu zasadil smrtelnou ránu. Však tu se za ním objevuje Strýc Sam a zachytiv ruku tu vražednou volá: "Hands off! To děvče stojí pod mojí ochranou a musí dostati svobodu!" Pomyslil jsem si tedy: Ejhle, jak obrovských sympathií a jak štědrou míru lásky i péče celého sedmdesátimilionového národa sklízí tato Kubo, ačkoliv ještě nikdy něho nevykonala záslužného pro člověčenstvo, kdežto naše Čechie, ta pravá mučednice mezi matkami národů, nejenom nenalezá nikdež útěšného povzbudivého slova, nýbrž zcela na opak jen nové urážky a ponižující odstrkávání, ačkoliv nebylo a není snad ani jedinké vy- moženosti naší tak zvané "osvěty", aby nebyla její rodina pro ní krvácela a nebo ji nepřinášela těžké oběti! Zde celý 70 milionový národ, bohatý a mocný, se vrhá nadšeně do války, by této šťastné Kubě dobyl svobody; je ochoten za tím účelem obětovati nejenom četná sta milionův dollarův svého jmění, nýbrž i celé potoky krve svých občanů: kdo je to tedy, ta Kubo, že se jí dostává tolik lásky a pozornosti, co zatím našeho národa českého, který dal světu velikou reformu náboženskou a veškeré moderní školství — a který jest mnohem nemilosrdněji pronásledován, se nikdo nevěšmá, tak jako by otroctví jeho devíti milio- nův dítek, a vyhánění jich z rodné milované vlasti, bylo jakýmsi božským příkazem?

Takové asi myšlenky mi létaly hlavou, když jsem kol sebe spozoroval onen válečný ruch, který nám lid uchvátí jako horečka. Co pak dala kdy tato šťastná Kubo světu, člověčenstvu a nebo aspoň jen národu Spojených Států, že se nám její "svoboda" stala tak svatou a neocenitelnou? Vykonalala tato snad více než naše Čechie, která jest všude — i zde! — jen nemilosrdně kopána, jen hanobena a lhostejně těsnána v krutý osud vyhnutí přes vše- chen svůj zoufalý odpor? Dle mého názoru nebylo a není vůbec ani možno, by Kubánci na ostrově Kubě byli Španělskem bývali krute- řěji utiskováni, neb systematictější uvrhování v bídu sveřepými vydr- duchy, než jest český národ v svých vlastech německým zlosyn- stvem. Jaký tedy div, že se mi dralo ze srdce: "Šťastná Kubo — nebohá trpitelko Čechie!"

Tím arci nemíním ujímati Ku- báncům sympathií, ač jim je skoro závidím a ač mi při tom porovná- vání se kormoutí srdce žalem a listostí.

Vše to, co Kubo nyní má a čím jest, nabyla jediné vlivem Španělů, kdežto království české a národ český se dostali pod jeho svých su- zovačů nynějších již co vyvinuté, samostatné, slavné, bohaté a bla- ženě národní těleso, náslepek čehož tedy pod vládou svojí nápo- tomní a až do nynějška sahající nesmírně mnoho v každém tom směru pozbyvali a pozbyvají. Ná-

rod český jest soustavně ozebra- čován, zbídnován a vražděn, aby se jeho državy staly majetkem znásilnivšího jej souseda. To se Kubáncům nedělo a neděje.

Kdy pak zlomili Španělé Ku- báncům nějakou z daných přísah? Kdy pak jim odejmuli nějaké jejich dřívě vlastněné právo? Však národu českému byl krivopřisež- ným a zradným každý Habsburg, co jich od počátkův roku 1526 až do dneška nad Čechi vládl — a přec nikomu ještě nenapadlo těm zločinům zabrániti a nebo jim hle- dět postaviti nějakou mez. Není tedy Kubo v tom ohledu takřka miláčkem Štěstěny, když to po- rovnáváme s osudem naší ne- šťastné vlasti a jejího starého ná- roda?

Než ani to není tím nejbolest- nějším co lze zaznamenati, nýbrž upřímné srdce české musí i jinak ještě krváceti zármutkem — a to sice následkem zjevu, kteráž by se byly měly zdáti vůbec nemožnými a kteréž hlásají světu česko-ame- rickou hanbu!

Zastupitelstvo národa českého, jak známo, vydalo před nedávnem k lidu českému provolání, v němž se poukazyvalo na nezbytnost co nejvydatnější sbírky peněžní pro jisté organisace národa, jejichž ú- čelem jest chrániti českou národ- nost v jistých částech země české, kdež jest Němci krutě pronásle- dována, kdežto vyhubení její tam by znamenalo roztržení a konečně utonutí v moři německém nesmí- ně důležité části toho království. Ono se tam tedy nejedná o žádný pouze hmotný zájem, o žádnou otázku pouze vyšší neb nižší daně a nebo pouze hospodářské záko- nodárství, jako tomu jest na Ku- bě, nýbrž tam jedná se o konečné bytí či nebytí národa, který přet- pěl statečně nesčíslné kruté bouře celých patnácti věků, aby si za- choval svou vlast a svůj národní život, což jest zajisté daleko ve- lebnějším a vznešenějším bojem, než zápas o nějaké tržišťe anebo o dollary. Celý český devítimilio- nový národ, ač jest vydržen a vydí- rán takřka až k pádu, vzplanul na to ihned zanicením a bez průtahů počal klásti své dary na ten vlast- stenecký oltář, třeba mnohý musel to utrhovati nuzně sycenému ža- ludku; ano také zde ve Spojených Státech se za tím účelem sestavil výbor, by též Čechům zdejším byla dána příležitost moci se toho zoufalého boje své původní národ- nosti účastniti. Bylo určeno a uchystáno, že se každý Čech ve- škerých Spojených Států mohl účastniti i pouhým pěticentem, tedy obětováním národu českému v jeho těžkém zápasu jen pouhé sklenice piva nebo jednoho dout- níku — ale člověk by splakal nad tím výsledkem, kterého se zde mezi statisíci domněle českých srdcí posud dosáhlo! Nejen, že sám náš lid zůstal a zůstává oproti tomu volání až úžasně lhostej- ným, nýbrž i celá řada těch časo- pisů českých, kterýmiž se zde lid český odchovává, se prohlásila rozhodně proti takové práci vůbec a volíc různé důvody pro to ha- nebné odřezanství v tom se shodla, že lid český ve Spojených Státech učiní dobře, když si svou obět národní nechá pro sebe a na celou národnost v Čechách prostě "na- kašle."

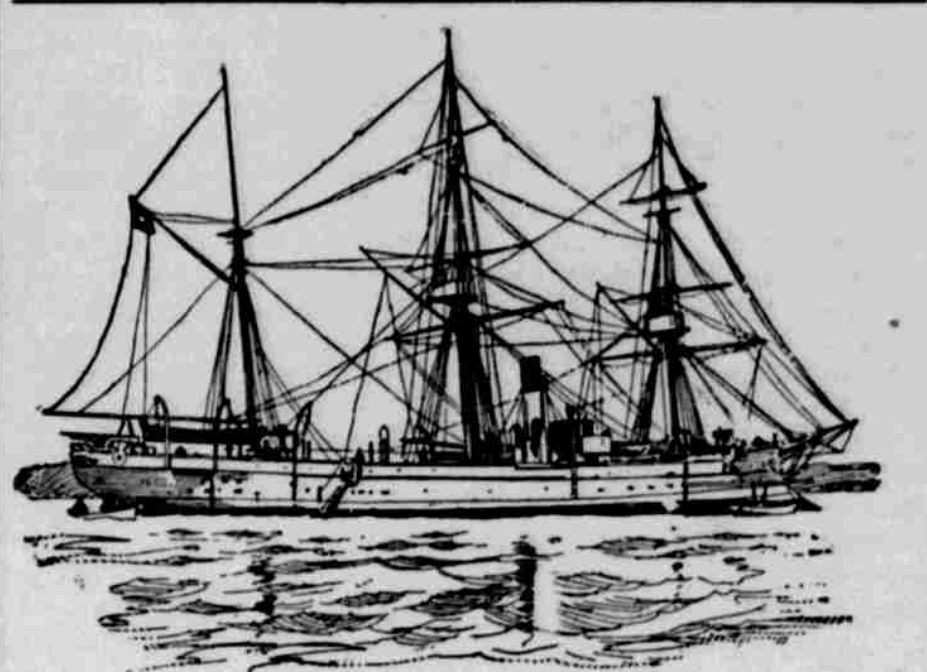
Není to zarmucující zjev? A neodráží se to zvláště charakteri- stický od onoho "nadšení" a ho- rování, jež tytéž naše listy české zde staví na odív, aby dokázaly svůj "patriotický" házením peněz a životů na osvobození Kubanců z oková španělského tyranství? Přeji Kubě tu krásnou výhodu; přeji jí tu lásku a štědrost Strýce Sama, ale tomu se při tom nemo- hu ubrániti, bych si nepovzdělčil: Spravedlivý, humánní světe!... Šťastná Kubo a ubohá opuštěná Čechie!

Povšimnu-li jste si, jakého "po-

zbuzení" dali těm sbírkám zdej- ším ve prospěch národnostního boje v Čechách naše časopisy "Volnost", "Dennice Novověku", "Svět" a "Svornost"? Aspoň o těch vím, že se postavily proti ta- kovému sbírce ve prospěch nadje- novaný, kdežto snad i jiné to mohly, an nemám příležitost všechny ty naše tiskopisy čísti. A jaké to vyvolalo následky? Sbě- rací ten výbor dostává na svoje učiněná provolání "odpovědi", které nechávají velmi ztěltně na- hlížeti do velikých prázdnot srdcí našeho lidu. Byla snad z nich vyhozena Čechie, aby se tam mo- hla roztržiti láska a nadšenost pro spásu a svobodu Kubu?

Rád Česká Koruna, č. 107 ČSPS. Chicago, Ill., 20. dubna '98 Čtenému Česko-Amer. Výbo- ru pro sbírky do Čech! Tímto oznamujeme že Rád náš nemůže nic takového pod- porovat anžto máme kasu vi- prázdňenou následkem dlouho trvajícím nemoci bratřů S úctou M. Sazmo taj.

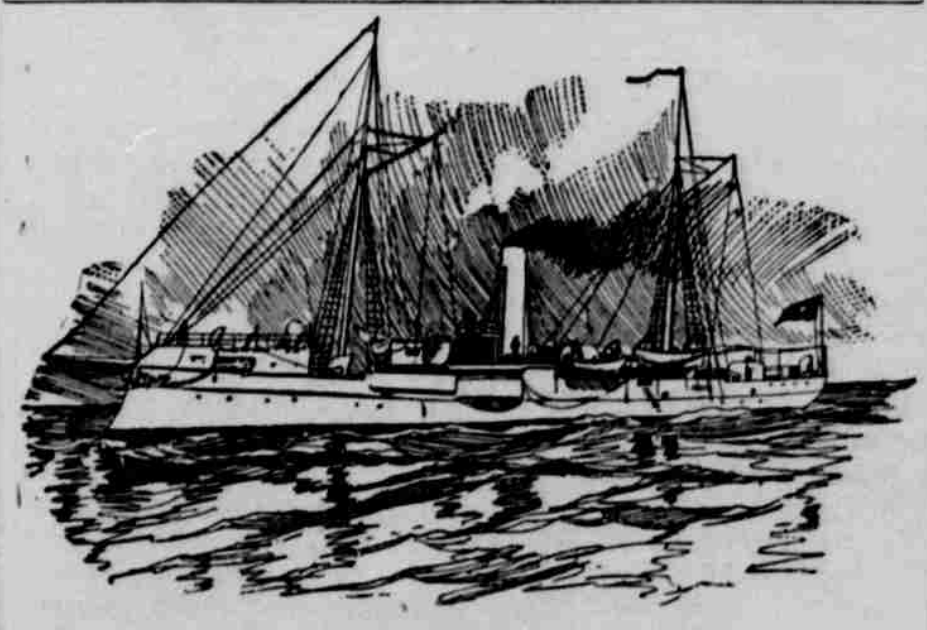
Není to charakteristické, když ani to číslo Rádů sebe vždy za ohnisko českého vlastenečství pro- hlášavších, které má jméno "Če- ská Koruna, nemůže nic takového podporovat" — ač se nežádala od něho žádná částka peněz, nýbrž jen ochota k vybědnutí někoho k

KŘÍŽÁK INFANTA ISABEL.

Abych uvedl toho nějaký příklad na posouzení, dovlím si zde re- produkovati dopis, jež sběrací výbor dotyčný obdržel od jednoho čísla Rádu ČSPS., kteréž si vzalo patrně učení "Dennice Novověku" a "Svornosti" řádně k srdci. Výbor pro sbírky do Čech roze- slal na sbory české provolání a žádost, aby spolky ty ve schůzích svých on provolání přečetly a vyzvěděly, zdali je tam kdo z kra- janů tak ochotným pro věc náro- da, aby se ve svém vůkolí o roz- prodání nějakých kuponů národ- ních pokusil a tak aspoň po 5 c. od Čechů svého okolí pro vzneše- ný úkol ten vybral. Nuže, na toto

sbírce pěticentové mezi krajan- stvem toho sousedstva? Toť jest věru na čase, aby i sbor ten zmē- nil název a nenechal si hyzditi ním svůj praporek! Jest tedy zřejmo, že tu aspoň letos mezi námi žádná lásky k Če- chii není — ani tolik, bychom ji "trýtovali" každý ročně jednou sklenicí piva nebo doutníkem, kdežto tytéž listy naše a týž lid náš jest pln vlasteneckého zápalu pro osvobození Kubu ze slabších spárův, třeba to stálo mimo dolarů i hrdla. Těch peněz, kteréž tak Čechie nedostává co příspěvek svých dí- tek amerických, nemusíme ovšem

KŘÍŽÁK NUEVA ESPANA.

provolání — a na tuto skromnou žádost — přišla mezi mnoha jiný- mi, skoro též takového rázu ná- sledující odpověď: Česko-Americkému Výboru pro sbírky do Čech. Velectěný Šbore! Jmenem našeho Řádu Vam mam zdělit že se s Vámi nemu- žeme účastnit te skvělé práce jakouž Vy mate před sebou Tez sním Vam přispět ne- mužeme jelikoz nase pokladna jes uplně vyčerpána Cose tyče o některem upří- mnym vlastenci ten u našeho Radu není Za Řád Křístof Kolumbus č. 193 ČSPS. Josef Homolka tajemník.

zvláště železi, an by ta ubohá mu- čednice mezi národy byla na tom zoufale bledě, kdyby bez nich ne- obstála, ačkoliv by jí to tam mohlo užiteční mnohou krůpějí potu a slzí; ale bolestným to na každý pád jest když někdo v dobách utrpení a bídy jest na místo vlád- něho soustrastného těšení "pro jinou lásku" svou vlastní krví opuštěn. Mým heslem není jenom "Svo- bodná samostatná Kubo!", nýbrž současně také i "Svobodná samo- statná Čechie!" a při tom mám za to, že toho žádá právo i sprave- dlnost. Pamatuje se kdo ještě na onu událost roku 1892, když výbor naší výstavy kolumbické, jednavší autoritou vlády Spojených Států, národu českému upřel právo exi- stence a jej za mrtvý úředně pro- hlásil? Připomínám si to nyní

mimoděk, protože se to tak přfkře odráží od zásad námi vůči Španěl- sku a šťastné Kubě hlášaných. Zdejší "Inter Ocean" o tom napsal tehdy následující, což arci bylo vyhlášováno celým tiskem ameri- kánským vůbec.

"Nejsou národem."

"Jeden národ, čili lid, nedo- stane žádného místa na prostoru naší výstavy. Žádost národa toho o místo výstavní byla po- ložena stranou (laid aside) a divná věc ono nelze proti tomu rozhodnutí činiti žádnou námít- ku. Žádost tu podali Čechové a položeni jí stranou se zakládá na tom, že co národ nemají žádnou existenci. Čechové ne- mají žádného práva, kteréž by je oprávněovalo k reprezentaci co národa."

A přece musí býti doznáváno, že má Čechie svou zvláštní, litera- tury schopnou řeč že má celou soustavu svých vlastních prostřed- ků kulturních, veliké zásluhy o lidstvo i osvětu a svou od dlouhých věků z děděnou vlast' při počtu celých devíti milionův dítek, kdežto Kubo nemá nic takového a sotva půl milionu proti-španělských obyvatelů nečernošského plemene. Však ji se přec přímo válkou vy- máhá právo k reprezentaci co ná- rodu; ji se přec někdo na světě ujímá a my sami co Čechové díme: "Teď mlč, Česko, nyní nemáme kdy na tebe myslet a tebou se za- bývat, a musíme vymáhati právo národní a svobodu Kubáncům."

Jaký to rozdíl v osudech! Židé ve francii našli svého Zolu; Kubo nachází svého Strýce Sama, Ar- meni a Křt'anci nacházeli vřelé zastance ve všem živlu anglicky mluvícím: kdo pak se ujme kdy Tebe, ty zmučená matko všech upřímných synů a dcer českého národa?

TRŽNÍ ZPRÁVY.

Chicago, 2. května. Stoupání cen obilních posud nepoloženo mezi. Hlavním činitelem zůstává povnost trhu evropského a stoupání cen tam. Pění- ce Jarka číslo 1, aneb červená č. 2. prodá- vá se pro červenec 94, září 81½ a prosinec 80½. Ožmka červená, č. 2. zdejší hotové jest za 1.20 a Jarka číslo 2. za 1.08. Kukuřice stoupila na 34 a 34½, pro červenec 33½ a září 34½. Oves jest též ceny vyšší, číslo 2. za 30½, bílý 31 a 31½.

Žito stoupá též, ač ne tou měrou jako plení- ce. Prodává se nyní za 63. Jčmen prodává se dle jakosti, za 41 a 42. Líně semeno číslo 1. jest za 11.31 a 11.32. Dobytek bovín jest ceny klidné a spíše nižší. Jateční voli prostřední prodávají se po 44.00 a 44.50, dobrá ač pěkná 44.50 a 46.10 a pěkná k vývozu ač za 56.25. Většinou přinášl 44.35 a 46.50. Voly k řiru 43.75 a 44.75 a krávy a jalovice 42.50 a 44.80. Vepřový dobytek jest ceny značně vyšší. Prodává se po 43.55 a 44.15, většinou 44.00 a 44.01. Pěkný lehký dobytek jest o 10 centů levnějším než nejlepší těžký.

Omaha, 2. května. Ochablost trhu na hovízí dobytek byla v minulém týdnu patrnou. Přičinou toho je ne- jistota, na jak dalece bude válka škoditi vý- vozu. Proto také ceny nebyly valně uspokoi- jivými. Přívoz byl jak následuje:

Hovězí	Vepř.	Skop.	
Týden konč. 30. dubna.....	12,700	41,659	32,227
Týden konč. 23. dubna.....	12,543	38,297	18,318
Týden konč. 16. dubna.....	14,309	39,193	41,575
Týden konč. 9. dubna.....	11,599	27,259	37,556

Porovnání přívozu v letošním dubnu a jiný- mi lety jeví nám následující tabulka:

Hovězí	Vepřový	Skop.	
Duben, 1898.....	51,114	128,434	128,076
Duben, 1897.....	51,811	108,859	68,289
Duben, 1896.....	33,285	83,654	39,114
Duben, 1895.....	33,469	87,064	37,107
Duben, 1894.....	69,473	149,637	18,002
Duben, 1893.....	68,469	100,871	34,332

Jateční krmenné voly prodávají se dnes po 44.00 a 44.00, většinou kol 44.25, voly k řiru 43.50 a 44.50, krávy a jalovice 42.50 a 44.00.

Vepřový dobytek v minulém týdnu stoupal nenáhle skoro denně a to též lze z velké míry připisati válece, — objednávkám již učiněným a očekávaným pro zásoby vojenské. Nyní do- stoupila cena na 43.50 a 44.50.

Vejce čerstvé jsou stále po 9c.

Másko prodává se též stále za stejnou asi cenu, dobré domácí 9 a 11c. z masloven 26 sbírání smetaný 14 a 15 a z odstředované 17c.

Slepice prodávají se po 7 a 7½c., kohouti 6 a 6½ a staří kohouti 3½ a 5½c. Seno jest stále ceny dobré; z vřšín 47.50, z nížin 46.50.

Brambory jsou též ceny nezměněné, domácí 50 a 55c. buší, coloradské 70, ohnisko raně k sázení 80c. Med bílý jest za 12c., coloradský 10c. Káše jsou též levné; srovné 50c., solené 7 a 8c., telecí 7 a 9c.

St. Louis, 2. května.

Pěníce jest ceny neustálé, stoupající. Červená č. 2. prodává se za 1.08 a 1.09, pro červenec 89½, září 80½. Kukuřice též stoupila, ale teď je ceny klid- nější, za 32½, pro červenec 32½, září 33.

New Orleans, 2. května.

Bavlna jest ceny klidné, ustálené, prostřední za 9½.

Osadníci! 1000 akrů rolnic. pozemků v Tennes- see. 35 mil od Nash- ville, Tennessee. — 50 akrů za \$500. Prodá se 4 neb více partim. Dopište si anglicky o úplné podrobnosti na Geo. H. Armistead, Agt. P. O. BOX, Mgr. Franklia, Tenn. Dobré podnebí, dobrá páda, dobrá voda.